VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 156)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 123)**

z dnia 6 listopada 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 156)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 123)

6 listopada 2018 r.

Komisje: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk nr 2908).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Wawrzyk** podsekretarz stanu do spraw parlamentarnych, prawnych, traktatowych, konsularnych, Narodów Zjednoczonych i praw człowieka w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Jacek Chlebny** wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz ze współpracownikami oraz **Teresa Kurcyusz-Furmanik** członek Krajowej Rady Sądownictwa.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński**, **Paulina Gabor**, **Artur Kucharski**, **Dawid Ożóg** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Magdalena Klorek**, **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Spraw Zagranicznych. W imieniu własnym, a także w imieniu pana przewodniczącego Roberta Tyszkiewicza, bardzo serdecznie wszystkich państwa witam.

W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy propozycję pierwszego czytania rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk nr 2908). Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że obydwie Komisje zaakceptowały porządek dzienny obrad. Sprzeciwu nie słyszę, a zatem stwierdzam, że Komisje na wspólnym posiedzeniu zaakceptowały zaproponowany porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia.

Bardzo serdecznie witam przybyłych na dzisiejsze posiedzenie gości. Witam przedstawicieli Naczelnego Sądu Administracyjnego, a w szczególności pana Jacka Chlebnego prezesa Izby Ogólnoadministracyjnej NSA. Bardzo serdecznie witam, panie prezesie. Witam pana ministra Zbigniewa Dyzię szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w szczególności pana profesora Piotra Wawrzyka podsekretarza stanu w MSZ. Bardzo serdecznie witam, panie ministrze. Witam panią Beatę Brzywczy zastępcę dyrektora Departamentu Konsularnego, panią Ilonę Kałdońską naczelnika Wydziału Legislacyjno-Prawnego w Departamencie Konsularnym, panią Joannę Skupiewską-Morawską naczelnika Wydziału Legislacyjno-Prawnego w Biurze Dyrektora Generalnego i pana Arkadiusza Kostusiaka głównego specjalistę w Biurze Dyrektora Generalnego. Witam przedstawiciela Krajowej Rady Sądownictwa panią sędzię Teresę Kurcyusz-Furmanik. Bardzo serdecznie witam panie i panów posłów, mecenasów z Biura Legislacyjnego, a także sekretarzy Komisji.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Bardzo proszę przedstawicieli MSZ o przedstawienie projektu ustawy. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni panowie przewodniczący, szanowni panie i panowie posłowie, mam przyjemność i zaszczyt przedstawić państwu projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Projekt ustawy ma na celu dostosowanie polskiego porządku prawnego do orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz zaleceń Komisji Europejskiej przedstawionych rządowi polskiemu w ramach procedury naruszeniowej w 2013 r. Trybunał orzekł, że stosowne przepisy Wspólnotowego Kodeksu Wizowego – dokładnie art. 32 ust. 3 (tzn. prawo do odwołania się od decyzji o odmowie wydania wizy Schengen) oraz art. 34 ust. 7 (czyli prawo do odwołania się od decyzji o cofnięciu lub unieważnieniu wizy Schengen) – w świetle art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, przyznającego prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem każdemu, kogo prawa i wolności zagwarantowane przez prawo UE zostały naruszone... Zdaniem TSUE, przepisy te należy interpretować w ten sposób, że nakładają one na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia procedury odwoławczej od decyzji o odmowie wydania wizy, której szczegółowe zasady należą do porządku prawnego każdego państwa członkowskiego, przy poszanowaniu zasad równoważności i skuteczności, a procedura ta musi gwarantować na pewnym etapie postępowanie odwoławcze skierowane do sądu. Zdaniem trybunału, tożsame wymogi dotyczyć powinny przy tym odwołania się od decyzji o cofnięciu lub unieważnieniu wizy Schengen.

Stąd też celem prezentowanego projektu jest wprowadzenie kontroli sądowo-administracyjnej decyzji, wydawanych przez konsulów w sprawach wiz Schengen. W obecnym stanie prawnym sądy administracyjne nie są właściwe w sprawach wiz wydawanych przez konsulów, z wyjątkiem wiz wydanych cudzoziemcom będącym członkami rodzin obywateli UE lub też Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej. Przedstawiony projekt rozszerza kognicję sądów o sprawy skarg na decyzje konsulów w sprawach odmowy wydania wiz Schengen, ich cofnięcia i unieważnienia.

Projekt przewiduje, że właściwym sądem do rozpatrzenia tych skarg będzie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie. Rozwiązanie to sprzyjać powinno zapewnieniu jednolitej praktyki orzeczniczej w tych sprawach, także z uwagi na ich wyjątkowy i skomplikowany charakter, a jednocześnie ma na celu wykorzystanie doświadczenia tego sądu w sprawach skarg pokrewnych rodzajowo, a dotyczących cudzoziemców, jak np. skarg na decyzje Komendanta Głównego Straży Granicznej w sprawie cofnięcia i unieważnienia wiz Schengen, odmowy wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innych sprawach, w których organem odwoławczym jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Ze względu na wielość organów, tzn. urzędów konsularnych, których decyzje będą przedmiotem zaskarżenia, zdecydowano, iż w imieniu konsulów czynności w postępowaniu przed sądem administracyjnym będzie podejmował minister właściwy do spraw zagranicznych, który zapewni prawidłowy udział strony w postępowaniu. Konsul natomiast nadal będzie stroną postępowania, choć reprezentowaną w postępowaniu przez pracowników MSZ, odpowiednio umocowanych przez właściwego ministra do spraw zagranicznych. Rolą konsulów będzie przedstawienie stanu faktycznego sprawy i opisu istotnych jej okoliczności, które miały wpływ na wydanie decyzji w sprawie oraz przekazanie całości dokumentacji sprawy do MSZ, skąd zostaną przekazane odpowiedzi na skargę.

Projekt przewiduje ponadto, że skargę do sądu administracyjnego będzie można wnieść dopiero po skorzystaniu przez cudzoziemca ze środka zaskarżenia wynikającego z procedury postępowania przed konsulem w sprawie wiz. Tym środkiem jest wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, składany do organu, czyli konsula, który wydał decyzję, w stosunku do której wniosek ma być zastosowany. Dopiero więc po wyczerpaniu tej możliwości będzie możliwość zaskarżenia do sądu administracyjnego decyzji konsula o odmowie wydania wizy Schengen, jej cofnięciu lub unieważnieniu.

To rozwiązanie w postaci konieczności skorzystania przez cudzoziemca ze zwykłego środka odwoławczego, zanim skieruje sprawę do sądu administracyjnego, stanowić będzie zabezpieczenie i gwarancję, iż kontrola sprawowana przez sąd administracyjny będzie

dotyczyła jedynie tych przypadków, w których skarżący miał możliwość przedstawienia swoich argumentów na wcześniejszym etapie postępowania i z prawa tego skorzystał, a konsul zobowiązany był do ponownego zbadania wszelkich okoliczności faktycznych sprawy pod kątem powtórnego wydania rozstrzygnięcia, natomiast miał możliwość skorygowania oczywistych pomyłek i błędów – zarówno mniejszej, jak i większej wagi – oraz wyeliminowania rozmaitych uchybień, jakimi może być obarczona decyzja. Takie rozwiązanie powinno odciążyć sądownictwo administracyjne od spraw mniejszej wagi.

Stąd też proponujemy ustępstwo od ustawowej zasady udzielania odpowiedzi na skargę w terminie 30 dni na rzecz wydłużenia tego terminu do dni 60, liczonego od dnia złożenia skargi u konsula, co podyktowane jest względami organizacyjnymi, tzn. Rozproszeniem wspomnianych wcześniej urzędów konsularnych oraz ograniczoną możliwością przekazywania korespondencji do kraju. W projekcie przewidziano, iż do konsulów i działającego w ich imieniu poprzez swoich pracowników Ministra Spraw Zagranicznych zastosowanie będą miały przepisy ustawy dotyczące możliwości nałożenia przez sąd grzywny za niezastosowanie się do obowiązku przekazania skargi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę w ustawowo określonym terminie, który zgodnie z projektem w odniesieniu do skarg na decyzje wizowe będzie wynosił 60 dni od dnia złożenia skargi od konsula.

Projekt określa również maksymalne limity wydatków budżetowych na okres 10 lat, zaokrąglone do wielokrotności 10 tys., wraz z mechanizmem korygującym. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Otwieram dyskusję na temat ogólnych założeń projektu. Bardzo proszę, kto z państwa chciałby zabrać w tej sprawie głos? Nikt do głosu się nie zgłasza. Proszę bardzo, panie prezesie.

Wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Jacek Chlebny:

Dziękuję bardzo. Ponieważ projekt w części dotyczącej art. 3 nie uwzględnia potrzeb sądownictwa administracyjnego, a adresatem orzeczenia TSUE jest nie tylko administracja rządowa, ale także sądownictwo administracyjne, które w związku z tym orzeczeniem i zmianą przepisów Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, będzie musiało rozpoznawać wniesione skargi, więc miałbym wniosek – zgodnie z pismem do pana przewodniczącego, złożonym przez prezesa NSA – o to, aby dodać w art. 3 ust. 3a. Tak jak wynika to z treści pisma, byłby to przepis o następującej treści: „Budżet państwa w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny zabezpieczy dla sądownictwa administracyjnego skutki finansowe wejścia w życie ustawy w rocznej kwocie 3 456 000 zł, poczynając od 2019 r. w równych kwotach do 2028 r. Dysponentem tych środków jest Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego”.

Uzasadniam ten wniosek tym, że w związku ze zwiększonym wpływem spraw do wojewódzkich sądów administracyjnych obliczamy, że będzie co najmniej – w takiej wielkości minimalnej – około 1,2 tys. skarg do WSA i około 400 do NSA, więc w systemie sądownictwa administracyjnego pojawi się 1,7 tys. spraw, które będą musiały być po prostu w sposób sprawny i skuteczny załatwiane. Jeżeli uwzględniać skuteczność, o której mówi się w samej sentencji orzeczenia TSUE, a także zasadę równoważności, należałoby te potrzeby sądownictwa administracyjnego uwzględnić w tym projekcie. Nie tylko administracja publiczna powinna być wzmocniona, ale także sądownictwo administracyjne, w związku z tym, że także my będziemy wykonywali ten wyrok w praktyce. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie prezesie, proszę jeszcze raz przypomnieć, o jaką to kwotę chodzi.

Wiceprezes NSA Jacek Chlebny:

Już mówię. To jest kwota 3456 tys. Na to się składają koszty postępowania sądowego – 200 tys. zł, dalej będzie ta najważniejsza, najwyższa kwota, czyli koszty wynagrodzenia brutto – 3118 tys. zł.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chodzi o to, ażeby ta kwota była w dyspozycji prezesa NSA, tak?

Wiceprezes NSA Jacek Chlebny:

Tak, bo to będziemy uwzględniali w budżecie. Tak więc łączna kwota to 3456 tys. Koszty postępowania – 200 tys., koszty wynagrodzenia brutto – 3118 tys. zł, plus składki na ubezpieczenie społeczne – 138 tys. Wszystkie te wnioski są zawarte w piśmie, które do pana przewodniczącego zostało zaadresowane w dniu 31 października.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Chcę podkreślić, że odniesienie się do tej propozycji wymaga konsultacji na szczeblu rządowym. Myślę, że to wykracza poza kompetencje obecnych tutaj przedstawicieli MSZ. To przecież dotyczy finansów, a zatem i Ministerstwa Finansów. Proponuję, ażeby do tej kwestii powrócić na dalszym etapie procedowania, tak ażeby móc wypracować tutaj określone stanowisko w tej materii.

Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby w tej sprawie zabrać głos? W ogóle w sprawie ogólnych założeń projektu. Proszę bardzo, pani sędzia Teresa Kurcyusz-Furmanik, członek KRS.

Członek Krajowej Rady Sądownictwa Teresa Kurcyusz-Furmanik:

Może rzeczywiście nie będę – tak jak chciałby pan przewodniczący – mówić o ogólnych założeniach projektu, tylko tak ad vocem, z tego względu, że chciałabym przypomnieć, że w odpowiedzi na przesłany projekt, KRS skierowała opinię, w której właśnie podkreślamy, zwracając uwagę szczegółowo na liczby, fakt spowodowania dodatkowego i to głębokiego obciążenia WSA w Warszawie wskutek rozszerzenia jego kognicji. Jak do tej pory, to można powiedzieć, że wszystkich spraw, które podlegają kognicji sądów administracyjnych, należy do WSA w Warszawie. Zatem te 1,3 tys. do 1,7 tys. spraw miesięcznie to nie jest bagatelna liczba. Wszystkim nam na pewno, a w szczególności KRS, zależy na tym, by wymiar sprawiedliwości wykonywany przez sędziów był wykonywany sprawnie, a aby móc to wykonywać sprawnie, oni muszą mieć do tego realne możliwości.

W odpowiedzi na zwrócenie uwagi w opinii KRS ministerstwo skierowało jak gdyby replikę, wskazując, że WSA w Warszawie jest jedynym, który specjalizuje się w zakresie tych spraw i zasadniczo z punktu widzenia meritum jest konieczne, by sprawował tę funkcję, a nie jest możliwe dla dobra wymiaru sprawiedliwości i dla uwzględnienia art. 45 konstytucji, by... Nie tylko chodzi tutaj o to, by nie były to terminy przewlekłe, ale chodzi również o to, by wykonywanie tych zadań wymiaru sprawiedliwości było jakościowo dobre. Zatem wycofujemy się z tej propozycji, by nastąpiła jak gdyby ta rozproszona kognicja po kraju, bo niektóre sądy są zdecydowanie mniej obciążone.

Natomiast całkowicie przychylam się w imieniu KRS do tego, co zresztą było też i podkreślane w opinii, iż w uzasadnieniu projektu nie wspomina się tak naprawdę o skutkach, jakie wywoła wprowadzenie tej nowelizacji w funkcjonowaniu i w budżecie WSA i NSA, a istotna informacja na ten temat zawarta jest jedynie w ocenie skutków regulacji. Te liczby, które wskazane są w ocenie skutków, pokrywają się w 100% bez mała z tym, o czym przed chwilą pan prezes był uprzejmy wspomnieć. Zatem w pełni proszę o uwzględnienie tegoż wniosku i wprowadzenie dodatkowego ustępu w art. 3 projektu ocenianego w chwili obecnej. Chodzi o wprowadzenie w sposób konkretny tych właśnie obciążeń finansowych, które zaspokoją, a jednocześnie dadzą gwarancję, że nie nastąpi kompletna zapaść – że tak powiem – w możliwościach sądzenia przez WSA, bo jest to duże obciążenie, z którego musimy sobie zdawać sprawę. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Dziękuję uprzejmie. Panie przewodniczący, po pierwsze, słyszę głosy. Słyszę, jak ktoś gada. Od początku posiedzenia Komisji ktoś tu paple gdzieś coś albo przez telefon. Jakieś wewnętrzne przekonanie mówi mi, że robi to posłanka Pawłowicz z Prawa i Sprawiedliwości. Dlaczego pan przewodniczący nie dyscyplinuje koleżanki, która tutaj zakłóca przebieg posiedzenia?

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Skarżypyto, donosicielu, zajmij się sobą.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Nie „donosicielu", tylko „sygnalisto", pani poseł. No, tylko „sygnalisto". Proszę się wstrzymać z zarzutami.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, proszę do rzeczy. Bardzo proszę.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

A to jest do rzeczy, panie przewodniczący, bo przebieg Komisji nie może polegać na tym, że posłanka Pawłowicz sobie paple głośno przez telefon. Wypraszam sobie i w imieniu gości.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, proszę do rzeczy.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Proszę szanować również gości, a już nie mówię tutaj o nas, biednych członkach Komisji.

Po drugie, zdaje mi się, że jeśli chodzi o meritum i co do kosztów, jakie wywoła regulacja, to obawiam się, że dzisiaj nie jesteśmy w stanie tak wprost tutaj ocenić, jakiego rodzaju wzrost kosztów nastąpi co do liczby odwołań itd., czy to wywoła w ogóle skutki w postaci wzrostu etatów, obciążeń w sądzie wojewódzkim itd.

Myślę, że może też trzeba patrzeć wreszcie na jakieś oszczędności w budżecie, który ciągle się nie domyka. Z roku na rok nasz budżet wiąże się z deficytem i to kilkudziesięciomiliardowym. W związku z tym myślę, że na każdym członie administracji, również sądzie, spoczywa obowiązek pewnej refleksji co do organizacyjnych rozwiązań, które absorbowałyby te zadania, nie wywołując wzrostu kosztów, prawda?

W związku z tym myślę, że to jest całkiem inne zagadnienie i nie może być tu rozpatrywane przez nas, a powinno być rozpatrzone w ramach ogólnej oceny administracji, w tym jeśli chodzi o wymiar sprawiedliwości.

Członek KRS Teresa Kurcyusz-Furmanik:

Czy mogę tylko jedno zdanie?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan minister Dyzio.

Szef Kancelarii Prezesa NSA Zbigniew Dyzio:

Po części odpowiem, po części przedstawię jeszcze jedną argumentację. Otóż NSA gospodaruje środkami budżetowymi...

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze, bliżej mikrofonu, bo nie słychać.

Szef Kancelarii Prezesa NSA Zbigniew Dyzio:

Naczelny Sąd Administracyjny, którego budżet jest również budżetem wojewódzkich sądów administracyjnych, stara się gospodarować naprawdę oszczędnie, bo wskazuje na to zresztą notabene ostatnie przynajmniej 10 lat kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Myślę, że to w sposób dowodny wskazuje, że ta gospodarka jest rozsądna i oszczędna.

Po drugie, chciałbym powiedzieć, że kwestia wiz w aspekcie NSA i WSA wymaga rozpatrzenia w trochę szerszym kontekście, bo w tym samym czasie, proszę państwa, wchodzą następne ustawy bądź właściwie już zostały uchwalone. Są to m.in. ustawy dotyczące ochrony danych osobowych, gdzie wszystkie odwołania od decyzji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych będą kierowane do NSA, oczywiście, poza roszczeniami odszkodowawczymi, czyli te wszystkie, które są wydawane w reżimie administracyjnym. Kolejną ustawą jest ustawa o KRS, gdzie też odwołania od decyzji KRS wpłyną do NSA. Powstała również nowa instytucja Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorstw. To jest instytucja, która zdobyła duże uprawnienia, nie tylko w zakresie wnioskowania o podejmowanie działalności uchwałodawczej przez NSA, ale również z możliwością zaskarżania wszystkich – powiedzmy – decyzji i orzeczeń. W związku

z tym powiedzmy, że sam kontekst wiz jawi się również w tym szerokim kontekście zwiększania kognicji sądownictwa administracyjnego. Proszę wierzyć, że w tej chwili NSA i wojewódzkie sądy administracyjne są niezmiernie obciążone.

Z tych też względów prosimy bardzo i wnosimy o uwzględnienie tego, bo jeżeli załatwimy jedną tylko stronę, jeden filar, tzn. administrację publiczną, wzmacniając ją odpowiednio, bez odpowiedniego i równoważnego wzmocnienia sądownictwa administracyjnego, efekt tej ustawy będzie znikomy. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo.

Członek KRS Teresa Kurcyusz-Furmanik:

Króciuteńko.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ale jeżeli w tej samej sprawie, to...

Członek KRS Teresa Kurcyusz-Furmanik:

Ale tylko odnieść się króciuteńko...

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę bardzo, pani sędzia Teresa Kurcyusz-Furmanik.

Członek KRS Teresa Kurcyusz-Furmanik:

Chciałam tylko odnieść się do tego, co powiedział pan poseł, bo te kwoty i te zdarzenia, o których pan poseł powiedział, że są nieznane, one nie są nieznane. One wynikają stricte z załącznika do projektu, dlatego że to są koszty i zdarzenia przedstawione właśnie przez projektodawcę. Zatem w skutkach, które stanowią jako opis załącznik do projektu, właśnie to wszystko jest w cyfrach, w liczbach przedstawione, jakie skutki finansowe będą ponosić naczelny i wojewódzki...

Wiceprezes NSA Jacek Chlebny:

Liczby, jakie są sprawy i skargi...

Członek KRS Teresa Kurcyusz-Furmanik:

No, liczby. Dokładnie tak. Wszystko jest wyliczone nie przez sąd, tylko właśnie przez projektodawcę. Zatem to są te kwoty, te liczby i te procenty, na których tu pracowaliśmy wspólnie i przedstawiliśmy to – wydaje się – bardzo solidnie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciał jeszcze zabrać głos? Nikt do głosu się nie zgłasza.

Zatem zamykam pierwsze czytanie. Nie zostały złożone żadne wnioski.

Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Przypominam, że jest to projekt ustawy mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 95d regulaminu Sejmu, poprawkę może zgłosić grupa co najmniej trzech posłów w formie pisemnej.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nikt uwag nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że tytuł ustawy został przyjęty.

Czy są uwagi do zmiany 1? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, to uwagi o charakterze redakcyjnym. Pierwsza dotyczy przeniesienia do wprowadzenia do wyliczenia w pkt 4 wyrazu „wiz", w związku z tym, że jest to wyraz, który powtarza się zarówno w lit. a), jak i w lit. b). W związku z tym wprowadzenie do wyliczenia – w przypadku przyjęcia uwagi biura – brzmiałoby: „wiz wydawanych przez konsulów, z wyjątkiem wiz" i tutaj dwukropek. Odpowiednio lit. a) zaczynałaby się od wyrazów „o których mowa" i lit. b) – „cudzoziemcowi będącemu".

Druga propozycja dotyczy korekty treści zawartej w lit. b). Tutaj mowa jest o wizach „wydanych cudzoziemcowi będącemu członkiem rodziny obywatela państwa członkowskiego". To jest, oczywiście, powtórzenie obowiązującego brzmienia, zawartego w art.

5 pkt 4. Natomiast biuro ma tutaj wątpliwości, również w kontekście sprawozdania o samych założeniach projektu, dokonanego przez przedstawiciela wnioskodawcy, czy nie powinniśmy mówić jednak o „wydawanych cudzoziemcowi", biorąc pod uwagę – tak jak powiedziałam przed chwilą – wprowadzenie do wyliczenia, gdzie mowa jest o wizach wydawanych, a lit. b) mówi tylko o wizach wydanych cudzoziemcowi, co może sugerować, iż ta procedura nie dotyczy decyzji odmownych, decyzji o cofnięciu albo unieważnieniu wizy. Jeżeli ma dotyczyć tych wszystkich przypadków, to – w ocenie biura – adekwatne i równocześnie kompatybilne z wprowadzeniem do wyliczenia jest tutaj pojęcie „wydawanych cudzoziemcowi", co oczywiście dotyczy wiz.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko przedstawicieli wnioskodawców co do tych uwag Biura Legislacyjnego?

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Zgadzamy się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest akceptacja co do tych zmian.

Czy są inne uwagi do zmiany 1? Nikt uwag nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że zmiana 1 została przyjęta wraz z korektą zasugerowaną przez Biuro Legislacyjne.

Legislator Magdalena Klorek:

Jak również, panie przewodniczący, z tą drugą, czyli „wydanych" na „wydawanych", tak?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak. Chodzi o obydwie kwestie.

Legislator Magdalena Klorek:

To byłoby w formie pytania, ale rozumiem, że jest zgoda.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

O obydwie kwestie chodzi.

Legislator Magdalena Klorek:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są uwagi do zmiany 2? Nikt uwag nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 3? Nikt uwag nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 4? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeśli chodzi o zmianę 4, tutaj biuro chciałoby się zwrócić z pytaniem do wnioskodawcy projektu. Otóż w tym przepisie mowa jest o tym, iż „prawo do wniesienia skargi bez zwrócenia się do organu, który wydał decyzję, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przysługuje stronie, gdy organem, który wydał decyzję, jest konsul". Teraz nasze pytanie sprowadza się do tego, czy objęcie dyspozycją tego przepisu każdego przypadku, gdy organem, który wydał decyzję, jest konsul, jest zamierzone i uzasadnione.

Chcielibyśmy zwrócić uwagę, iż konsul nie wydaje wyłącznie decyzji wizowych. Chociażby na gruncie ustawy o cudzoziemcach, wydaje również inne decyzje, takie jak ta, która jest określona w art. 272 ustawy o cudzoziemcach. Czy przy takiej redakcji art. 52 § 3 również w tych przypadkach, które są określone chociażby w art. 272 ustawy o cudzoziemcach, znajdzie zastosowanie ten przepis? Czy tu jest to zamierzone i uzasadnione? To pytanie do ministerstwa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z przedstawicieli ministerstwa zechciałby odpowiedzieć? Bardzo proszę, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Konsularnego MSZ Beata Brzywczy:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni panie i panowie posłowie, szanowny panie mecenasie, jak najbardziej analizowaliśmy, również pod tym kątem, tę propozycję zmiany. Rzeczywiście, tak jak pan słusznie wspomniał, powyższa zmiana będzie miała wpływ również na inne decyzje, w których konsul wydaje decyzje i od tych decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Jesteśmy świadomi, że ona się rozciągnie na te przypadki, ale to jest przez nas zamierzone i w pełni akceptowane.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi do zmiany 4? Nikt uwag nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 5? Proszę, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeśli chodzi o zmianę 5, tutaj biuro miałoby korektę legislacyjną. W przedłożeniu rządowym polecenie nowelizacyjne brzmi, ażeby w art. 54 po § 2c dodać § 2d w określonym brzmieniu. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, iż § 2a–2c wejdą w życie 31 maja 2019 r., czyli po wejściu w życie niniejszego projektu ustawy, stąd też proponowalibyśmy, ażeby treść tego przepisu... Ażeby nie powstała taka sytuacja od dnia 1 stycznia 2019 r., że w art. 54 będziemy mieli de facto w systemie § 1 i 2, a po tym § 2 przez kilka miesięcy od razu § 2d, proponujemy, ażeby treść tej normy z § 2d przenieść do § 2 i oznaczyć jako zdanie drugie. To jednocześnie wyeliminuje nam problem korekty odesłań w całej ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, natomiast o tym powiem może przy zmianie 6.

To taka propozycja, jeśli chodzi o zmianę 5, ażeby polecenie nowelizacyjne otrzymało brzmienie: „w art. 54 w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu", jak i, oczywiście, skreślenie oznaczenia § 2d.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko przedstawicieli wnioskodawcy?

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Zgadzamy się.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest akceptacja co do takiej zmiany redakcyjnej.

Czy są inne uwagi do zmiany 5? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany 6? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, jeśli chodzi o zmianę 6, tutaj proponowalibyśmy skreślenie tej zmiany, gdyż jest to konsekwencja przeniesienia treści art. 54 § 2d właśnie do § 2 i oznaczenie tej treści jako zdania drugiego, stąd też nie trzeba dokonywać korekty w innych przepisach. Chociażby w art. 55 nie trzeba dokonywać tutaj korekty i korygować odesłania z „art. 54 § 2" do „art. 54 § 2 i 2d". Dlatego też, naszym zdaniem, ta zmiana – przy przyjęciu zmiany 5 – jest już w tej chwili bezprzedmiotowa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Z formalnego punktu widzenia pytam o stanowisko przedstawicieli wnioskodawcy. Proszę.

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Tak, to popieramy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czyli jest akceptacja, żeby zrezygnować ze zmiany 6, tak?

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak. Naszym zdaniem, jest to absolutnie kwestia legislacyjna, gdyż jest to konsekwencja przyjęcia innego sposobu legislacyjnego zapisu w zmianie 5.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Rozumiem. Tak. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 2. Bardzo proszę, pan przewodniczący Andrzej Matusiewicz.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, Wysokie Komisje, mamy tutaj poprawkę trzech posłów – pana Stanisława Piotrowicza, pana Przemysława Czarneckiego i moją. To jest poprawka natury – określmy to tak – techniczno-legislacyjnej. Myślę, że państwo mecenasi to poprą, że to jest zgodne z „Zasadami techniki prawodawczej".

Mianowicie sens tego przepisu przejściowego będzie taki sam, z tym, że jego brzmienie byłoby następujące: „Do postępowań o wydanie wiz, o których mowa w art. 2 pkt 2–5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy), wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą". Zmiana jest taka, że to zdanie zaczyna się „do postępowań o wydanie wiz", inaczej niż było do tej pory, a nie „stosuje się w sprawach postępowań". Zamiast „do dnia wejścia w życie" ustawy – w przypadku postępowań „wszczętych i niezakończonych" – mamy określenie „przed dniem wejścia w życie" ustawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Skoro już biuro zostało tutaj wywołane do tablicy przez pana przewodniczącego, to oczywiście poprawkę akceptujemy. Pod względem legislacyjno-redakcyjnym jest ona bardziej poprawna, zgodna z formułą redakcyjną, jak powinien wyglądać przepis przejściowy. Chodzi mi o formuły, które są proponowane przez „Zasady techniki prawodawczej".

Tutaj tak naprawdę zmiana merytoryczna jest w tym niepozornym stwierdzeniu „wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy", a nie „do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy". Tutaj następuje jak gdyby różnica dnia, jeśli chodzi o stosowanie bądź niestosowanie tego przepisu. Natomiast ta formuła „przed dniem" jest zalecana przez „Zasady techniki prawodawczej", więc nie pozostaje nam nic innego jak tylko zgodzić się z tą poprawką. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze zapytam przedstawicieli wnioskodawców, jakie jest stanowisko co do tej poprawki.

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Akceptujemy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy zatem do głosowania nad tą poprawką, a może inaczej.

Czy jest sprzeciw wobec tej poprawki? Nikt sprzeciwu nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że poprawka została przyjęta. Poprawka nadająca nowe brzmienie art. 2.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 3. Czy są uwagi do art. 3?

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Jest poprawka.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeszcze jest wcześniej poprawka, w związku z tym proszę, panie przewodniczący.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

To jest poprawka tych samych trzech posłów. Ona jest związana ze zmianą art. 4, gdzie wprowadzamy dwumiesięczne vacatio legis od dnia ogłoszenia ustawy, dlatego że pierwotny termin wejścia w życie tej ustawy od 1 stycznia 2019 r. z uwagi na terminy dla osób, które biorą udział w procesie legislacyjnym... Oczywiście, osób prawnych. Dla

Senatu jest 30 dni i dla pana prezydenta 21 dni. Wydaje się, że niemożliwe byłoby, żeby te przepisy weszły w życie od 1 stycznia 2019 r.

Późniejsze wejście będzie skutkowało zmianą limitu wydatków państwa, bo przypomnę, że w art. 3 – w związku z wejściem w życie tej ustawy – ten limit wynosi 34 550 tys. i on jest rozłożony na lata 2019–2028. Proponujemy tutaj zmniejszenie tego limitu wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym wejścia w życie tej ustawy na kwotę 33 930 tys. W poszczególnych latach będą to kwoty mniejsze: w 2019 r. – 3110 tys. zł i odpowiednio w latach późniejszych – 3320 tys. zł do roku 2022, później 3790 tys., następnie znowu w wysokości 3320 tys., w roku 2027 – 3790 tys. i w roku 2028 – 3320 tys. zł.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy do tej poprawki są uwagi Biura Legislacyjnego? Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, w związku z tym, co zresztą sam pan przewodniczący powiedział, ta poprawka łączy się ściśle z poprawką do art. 4, która polega na zmianie terminu wejścia w życie przedmiotowej ustawy.

Proponujemy, żeby nad poprawką polegającą na nadaniu nowego brzmienia art. 3 ust. 1 głosować łącznie z poprawką polegającą na nadaniu nowego brzmienia art. 4. Tak jak pan poseł przed chwilą powiedział, ta poprawka polega na nadaniu nowego brzmienia art. 4: „Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia".

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

„Od dnia ogłoszenia". Tak.

Legislator Magdalena Klorek:

To jest całość. Biuro nie ma również uwag do art. 4, już uprzedzając.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko co do tej poprawki...

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Do jednej i do drugiej od razu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

...i do stanowiska zaprezentowanego przez Biuro Legislacyjne co do łącznego głosowania, a także co do meritum?

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Co do meritum i co do głosowania trudno mi się wypowiadać, ale co do meritum – akceptujemy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest zgoda, tak? Dobrze, a zatem spytam, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawki w wersji zaprezentowanej przez przewodniczącego Andrzeja Matusiewicza, przy jednoczesnym uwzględnieniu, że obejmuje ona obydwa artykuły – art. 3 i 4. Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, muszę tutaj doprecyzować. Obejmuje tylko jeden ustęp w art. 3.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Tak, ust. 1.

Legislator Magdalena Klorek:

Ust. 1 i cały art. 4.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak. Czy jest sprzeciw? Nikt sprzeciwu nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Art. 3 ust. 2 i 3 jeszcze trzeba przegłosować, bo już to...

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy są uwagi wobec tego do art. 3 ust. 2, 3 i 4? Czy są uwagi?

Legislator Magdalena Klorek:

Tak, panie przewodniczący. Do ust. 2 i do ust. 4 nie mamy uwag, natomiast mamy drobne uwagi redakcyjne do ust. 3. Konkretnie są to dwie uwagi.

W drugim zdaniu, zaczynającym się od „w przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu", proponujemy zamienić wyraz „wyniesie" na „wynosi", co jest spójne z użytym czasem teraźniejszym w zdaniu pierwszym – „monitoruje", jak również w zdaniu drugim – „obniża". W związku z tym mielibyśmy tutaj „wynosi więcej" i dalej „obniża wielkość".

Z naszego punktu widzenia konieczne jest dodanie na końcu tego samego zdania, czyli zdania drugiego w ust. 3, wyrazu „niniejszej" przed wyrazem „ustawy". Czyli „poszczególnych zadań realizowanych na podstawie niniejszej ustawy".

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko przedstawicieli ministerstwa co do tych uwag Biura Legislacyjnego?

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeszcze tutaj będzie...

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeszcze pan mecenas. Proszę.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, jeszcze korekta do ust. 4. To jest rzecz, o której nie powiedziałam. Przepraszam.

W naszej ocenie, ust. 4 jest zbędny, ponieważ mechanizm korekty wydatków w przypadku przekroczenia limitu jest precyzyjnie określony w ust. 3. W związku z tym, jeżeli taka sytuacja, jak opisana w ust. 3, nie zajdzie, ust. 4 w ogóle nie będzie miał zastosowania, stąd – w naszej ocenie – to jest w ogóle zbędna nadregulacja, która może jedynie nasuwać jakieś wątpliwości przy lekturze tekstu. W naszej ocenie, absolutnie jest to zbędny przepis i powinien być skreślony.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zatem moje pytanie do przedstawicieli wnioskodawców co do tych pierwszych uwag, odnoszących się do ust. 3, a więc zastąpienie wyrazu „wyniesie" wyrazem „wynosi" i dodanie w zdaniu drugim „niniejszej" przed „ustawy". Czy jest akceptacja dla tej korekty?

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Tak, jest akceptacja.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Kolejna sprawa. Czy jest akceptacja dla skreślenia ust. 4?

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Tak, jest akceptacja.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu co do przyjęcia zmian 2 i 3 w art. 3, uznam, że zmiany te zostały przyjęte wraz z poprawkami legislacyjnymi. Proszę, przedstawiciel NSA. Proszę, panie prezesie.

Wiceprezes NSA Jacek Chlebny:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Przepraszam, ale w związku z naszą prośbą o ust. 3a i uwzględnienie tego naszego wniosku, zawartego w piśmie...

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, ale już wcześniej się na ten temat wypowiadałem, że do tej kwestii powrócimy podczas kolejnego czytania, dlatego że to wymaga stanowiska rządu. Nie tylko obecnego tutaj przedstawiciela MSZ, ale i również przedstawiciela MF, a tego stanowiska, niestety, dziś nie mogę wysłuchać, bo nie ma przedstawiciela MF. Do tej sprawy powrócimy. To znajduje odzwierciedlenie w protokole, w przebiegu dzisiejszego posiedzenia.

Sprzeciwu co do zmian 2 i 3 po modyfikacjach redakcyjnych nie słyszę, a zatem stwierdzam, że zmiany te zostały przyjęte. Nie słyszę również sprzeciwu co do skreślenia zmiany 4.

Legislator Łukasz Nykiel:

Art. 4.

Legislator Magdalena Klorek:

Ust. 3.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ale zmianę 4 skreślamy.

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie, ust. 4.

Legislator Magdalena Klorek:

Panie przewodniczący, to jest ust. 4.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ust. 4 w art. 3. Tak, tak.

Legislator Magdalena Klorek:

Nie zmiana, tylko ustęp.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Mówię o zmianie 4. Tak.

Też nie ma sprzeciwu, a sprawę art. 4 już wcześniej przesądziliśmy. Zatem przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy wraz z przyjętymi poprawkami? 16 głosów za. Kto jest przeciw? Nikt. Kto się wstrzymał od głosu? 6 głosów wstrzymujących się.

Stwierdzam, że projekt ustawy został przyjęty.

Pozostaje kwestia wyboru sprawozdawcy. Proszę bardzo.

Poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Chciałbym zaproponować pana przewodniczącego Matusiewicza.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec kandydatury pana przewodniczącego Andrzeja Matusiewicza? Nikt sprzeciwu nie zgłasza.

Stwierdzam zatem, że Komisje zaakceptowały, aby sprawozdawcą Komisji na posiedzeniu plenarnym był pan przewodniczący Andrzej Matusiewicz.

Wobec wyczerpania porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia zamykam wspólne posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Spraw Zagranicznych. W imieniu własnym oraz pana przewodniczącego Roberta Tyszkiewicza dziękuję państwu za udział w dzisiejszym posiedzeniu.